कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता,पद,जटा,घन पाठः

3.5 तृतीयकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - इष्टिशेषारि

Contents

TS 3.5.1.1	4
TS 3.5.1.2	4
TS 3.5.1.3	5
TS 3.5.1.4	ϵ
TS 3.5.2.1	8
TS 3.5.2.2	g
TS 3.5.2.3	g
TS 3.5.2.4	10
TS 3.5.2.5	11
TS 3.5.3.1	12
TS 3.5.3.2	13
TS 3.5.4.1	14
TS 3.5.4.2	14

TS 3.5.4.3	15
TS 3.5.4.4	16
TS 3.5.5.1	17
TS 3.5.5.2	18
TS 3.5.5.3	19
TS 3.5.6.1	20
TS 3.5.6.2	21
TS 3.5.6.3	21
TS 3.5.7.1	22
TS 3.5.7.2	23
TS 3.5.7.3	24
TS 3.5.8.1	25
TS 3.5.9.1	26
TS 3.5.9.2	27

TS 3.5.9.3	28
TS 3.5.10.1	29
TS 3.5.10.2	30
TS 3.5.10.3	30
TS 3.5.11.1	31
TS 3.5.11.2	32
TS 3.5.11.3	33
TS 3.5.11.4	34
TS 3.5.11.5	35

TS 3.5.1.1

Samhita Paata

पूर्णा पृश्चादुत पूर्णा पुरस्तादुन्-मंद्भ्यतः पौर्णमासी जिंगाय । तस्यौन् देवा अधि सुँवसन्त उत्तमे नाकं इह मादयन्तां ॥ यत्ते देवा अदेधु र्भाग्धेयममावास्ये सुँवसन्तो मिहृत्वा । सानो युज्ञं पिपृहि विश्ववारे रियं नो धेहि सुभगे सुवीर ॥िनवेशनी सङ्गमनी वसूनां विश्वां रूपाणि वसून्यावेशयन्ती । सहस्रपोष सुभगा रराणा सा न आग्न. वर्चसा - []

Pada Paata

पूर्णा । पृथ्वात् । उत् । पूर्णा । पुरस्तौत् । उदितिं । मृद्ध्यतः । पौर्णमासीतिं पौर्ण - मासी । जिगाय ॥ तस्यौम् । देवाः । अधीतिं । स्वसंन्त इतिं सं - वसंन्तः । उत्तम इत्युंत् - तमे । नाके । इह । माद्यन्ताम् ॥ यत् । ते । देवाः । अद्धुः । भाग्धेयमितिं भाग - धेयैम् । अमावास्य इत्यमां - वास्ये । स्वसंन्त इतिं सं - वसंन्तः । मृहित्वेतिं मिह-त्वा ॥ सा । नः । युइम् । पिपृहि । विश्ववार् इतिं विश्व - वारे । रियम् । नः । धेहि । सुभग् इतिं सु - भगे । सुवीर्मितिं सु - वीरम् ॥ निवेश्ननीतिं नि - वेशनी । स्वग्मनीतिं सं - गर्मनी । वसूनाम् । विश्वां । रूपाणिं । वसूनि । आवेशयन्तीत्यां - वेशनी ॥ सहस्रपोषमितिं सहस्र - पोषम् । सुभगेतिं सु-भगां । ररांणा । सा । नः । एतिं । गृन्न । वर्चसा ।

TS 3.5.1.2

Samhita Paata

सॅविदाना ॥ अग्नीषोमौ प्रथमौ वीर्येण वसून रुद्रानांदित्यानिह जिन्वतं ।माद्भ्यश् हि पौर्णमासं जुषेथां ब्रह्मणा वृद्धौ सुंकृतेनं सातावथाऽस्मभ्यश्रं सहवीराश् रियं नि यंच्छतं ॥ आदित्याश्चाऽङ्गिरसश्चाग्नीनाऽदंधत ते दंर,शपूर्णमासौ प्रैफ्सन् तेषामङ्गिरसां निरुप्तश्च ह्विरासीद्थांऽऽ*दित्या एतौ होमांवपश्यन् तावंजुहवुस्ततो वे ते दंर,शपूर्णमासौ - []

Pada Paata

सॅंविदानेति सं - विदाना ॥ अग्नीषोमावित्यग्नी - सोमौ । प्रथमौ । वीर्येण । वसून् । रुद्रान् । आदित्यान् । इह । जिन्वतम् ॥ माद्भ्यम् । हि । पौर्णमासमिति पौर्ण - मासम् । जुषेथीम् । ब्रह्मणा । वृद्धौ । सुकृतेनेति सु - कृतेने । सातौ । अथं । अस्मभ्यमित्यस्म-भ्यम् । सहवीरामिति सह-वीराम् । रियम् । नीति । यच्छतम् ॥ आदित्याः । च । अङ्गिरसः । च । अग्नीन् । एति । अद्धत । ते । दुर्,शपूर्णमासाविति दर्,श - पूर्णमासौ । प्रेति । ऐपस्न । तेषीम् । अङ्गिरसाम् । निरुप्तमिति निः - उप्तम् । ह्विः । आसीत् । अथं । आदित्याः । एतौ । होमौ । अपुश्यन् । तौ । अजुह्वुः । ततिः । वै । ते । दुर्,शपूर्णमासाविति दर्,श - पूर्णमासौ ।

TS 3.5.1.3

Samhita Paata

पूर्व आ ऽलंभन्त दर्.शपूर्णमासा-वालभंमान एतौ होमौं पुरस्तौज्जुहुयाथ साक्षादेव दंर्.शपूर्णमासावा लंभते ब्रह्मवादिनों वदन्ति स त्वै दंर्.शपूर्णमासावा लंभेत य एंनयोरन्न-लोमश्चं प्रतिलोमश्चं विद्यादित्यंमावास्याया कुर्द्धं तदंनुलोमं पौर्णमास्यै प्रतीचीनं तत् प्रतिलोमं यत् पौर्णमासीं पूर्वामालभेत प्रतिलोममेनावा लंभेता-मुमंपुक्षीयंमाण्-मन्वपं - []

Pada Paata

पूर्वे । एति । अलुभुन्त । दुरू,शुपूर्णमासाविति दर्,श - पूर्णमासौ । आलभमान इत्याँ-लभमानः । एतौ । होमौ । पुरस्तांत् । जुहुयात् । साक्षादिति स - अक्षात् । एव । दुरू,शपूर्णमासाविति दर्,श - पूर्णमासौ । एति । लुभेते । ब्रह्मवादिन् इति ब्रह्म - वादिनः । वदुन्ति । सः । तु । वै । दुरू,शपूर्णमासाविति दर्,श - पूर्णमासौ । एति । लुभेत् । यः । एनयोः । अनुलोममित्यंन्त - लोमम् । च् । विद्यात् । इति । अमावास्याया इत्यमा - वास्यायाः । ऊर्द्धम् । तत् । अनुलोममित्यंन्त - लोमम् । पौर्णमास्या इति पौर्ण - मास्यै । प्रतीचीनम् । तत् । प्रतिलोममितिं प्रति - लोमम् । यत् । पौर्णमासीमितिं पौर्ण - मासीम् । प्रतीचीनम् । तत् । प्रतिलोममितिं प्रति - लोमम् । यत् । पौर्णमासीमितिं पौर्ण - मासीम् । पूर्वाम् । आलभेतेत्यां - लभेत । प्रतिलोममितिं प्रति-लोमम् । एनौ । एतिं । लुभेत् । अमुम् । अपक्षीयंमाणमित्यंप - क्षीयंमाणम् । अन्नं । अपेतिं ।

TS 3.5.1.4

Samhita Paata

क्षीयेत सारस्वतौ होमौ पुरस्तौज्जुहुयादमावास्यां वै सर्रस्वत्यनुलोम-मेवैनावा लंभते ऽमुमाप्यायंमानमन्वा प्यायत आग्नावैष्णव-मेकांदशकपालं पुरस्तान्निवंर्पेथ सर्रस्वत्यै चुरुः सर्रस्वते द्वादंशकपालं यदांग्नेयो भवंत्यग्निवें यंज्ञमुखं यंज्ञमुखमेविद्धं पुरस्तांद्-धत्ते यद्-वैष्ण्वो भवंति यज्ञो वै विष्णुंर्य्ज्ञमेवाऽऽ*रभ्य प्रतंनुते सर्रस्वत्यै () चुरुर्भविति सर्रस्वते द्वादंशकपालोऽमावास्यां वै सर्रस्वती पूर्णमांसः सर्रस्वान् तावेव साक्षादा रंभत ऋद्भोत्याभ्यां द्वादंशकपालः सर्रस्वते भविति मिथुन्त्वाय प्रजांत्यै मिथुनौ गावौ दिक्षंणा समृद्ध्यै ॥

Pada Paata

क्षीयेते । सार्स्वतौ । होमौँ । पुरस्तांत् । जुहुयात् । अमावास्येत्यंमा-वास्यां । वै । सरंस्वती । अनुलोमित्यंन्न-लोमम् । एव । एनौ । एति । लुभेते । अमुम् । आप्यायंमान्मित्यां - प्यायंमानम् । अन्नं । एति । प्यायते । आग्नावैष्ण्विमित्यांग्ना - वैष्ण्वम् । एकांदशकपाल्मित्येकांदशक्पाल्लम् । पुरस्तांत् । निरिति । वपेत् । सरंस्वत्ये । चरुम् । सरंस्वते । द्वादंशकपाल्लिति द्वादंश-कृपाल्लम् । यत् । आग्नेयः । भवंति । अग्निः । वै । यृज्ञुमुखिमिति यज्ञ-मुखम् । यृज्जमुखिमिति यज्ञ-मुखम् । एव । ऋद्विम् । पुरस्तांत् । धत्ते । यत् । वैष्ण्वः । भवंति । यृज्ञः । वै । विष्णुः । यृज्ञम् । एव । आरभ्येत्यां - रभ्यं । प्रेति । तृनुते । सरंस्वत्ये () । चरुः । भवति । सरंस्वते । द्वादंशकपाल् इति द्वादंश-कृपालः । अमावास्येत्यंमा - वास्यां । वे । सरंस्वती । पूर्णमांस् इति पूर्ण - मासः । सरंस्वान् । तौ । एव । साक्षादितिं स - अक्षात् । एति । रुभते । ऋद्भोतिं । आभ्याम् । द्वादंशकपाल् इति द्वादंश - कृपालः ।

सरंस्वते । भुवृति । मिथुन्त्वायेतिं मिथुन - त्वायं । प्रजात्या इति प्र - जात्यै । मिथुनौ । गावौ । दक्षिणा । समृद्ध्या इति सं - ऋद्भ्यै ॥

TS 3.5.2.1

TS 3.5.2.1

Samhita Paata

ऋषयो वा इन्द्रं प्रत्यक्ष्ं नापंश्यन् तं वसिष्ठः प्रत्यक्षंमपश्यथ् सोंऽब्रवीद्-ब्राह्मणं ते वक्ष्यामि यथा त्वत्पुंरोहिताः प्रजाः प्रंजनिष्यन्तेऽथ् मेतंरेभ्य ऋषिंभ्यो मा प्रवोच् इति तस्मां एतान्थ्स्तोमं-भागानब्रवीत् ततो वसिष्ठपुरोहिताः प्रजाः प्राजायन्त तस्मांद्-वासिष्ठो ब्रह्मा कार्यः प्रैव जायते रिश्मरंसि क्षयाय त्वा क्षयं जिन्वे - [ ]

Pada Paata

ऋषंयः । वै । इन्द्रंम् । प्रत्यक्ष्मितिं प्रति - अक्षंम् । न । अपुश्यन्न् । तम् । वसिष्ठः । प्रत्यक्ष्मितिं प्रति - अक्षंम् । अपुश्यत् । सः । अब्रवीत् । ब्राह्मणम् । ते । वृक्ष्यामि । यथां । त्वत्पुरोहिता इति त्वत् - पुरोहिताः । प्रजा इतिं प्र - जाः । प्रजनिष्यन्त इतिं प्र - जिन्ष्यन्ते । अथं । मा । इतरेभ्यः । ऋषिंभ्य इत्यृषिं - भ्यः । मा । प्रेतिं । वोचः । इतिं । तस्मैं । एतान् । स्तोमंभागानिति स्तोमं - भागान् । अब्रवीत् । ततः । वसिष्ठपुरोहिता इति वसिष्ठ - पुरोहिताः । प्रजा इतिं प्र - जाः । प्रेतिं । अजायन्तः । तस्मौत् । वासिष्ठः । ब्रह्मा । कार्यः । प्रेतिं । एव । जायते । रिश्मः । असि । क्षयाय । त्वा । क्षयम् । जिन्व । इतिं ।

TS 3.5.2.2

TS 3.5.2.2

Samhita Paata

-त्यांह देवा वै क्षयों देवेभ्यं एव युज्ञं प्राऽऽ*ह प्रेतिंरिस धर्माय त्वा धर्मं जिन्वेत्यांह मनुष्यां वै धर्मों मनुष्येभ्य एव युज्ञं प्राऽऽ*हान्विंतिरिस दिवे त्वा दिवें जिन्वेत्यांहैभ्य एव लोकेभ्यों युज्ञं प्राऽऽ*हंविष्टम्भोऽिस वृष्ट्ये त्वा वृष्टिं जिन्वेत्यांह वृष्टिंमेवावं - [ ]

Pada Paata

आहु । देवाः । वै । क्षयंः । देवेभ्यंः । एव । युज्ञम् । प्रेतिं । आहु । प्रेतिरिति प्र - इृतिः । असि । धर्माय । त्वा । धर्मम् । जिन्व । इतिं । आहु । मुनुष्याः । वै । धर्मः । मुनुष्यभ्यः । एव । युज्ञम् । प्रेतिं । आहु । अन्वितिरित्यनुं-इृतिः । असि । दिवे । त्वा । दिवेम् । जिन्व । इतिं । आहु । एभ्यः । एव । लोकेभ्यः । युज्ञम् । प्रेतिं । आहु । विष्टुभं इतिं वि - स्तुभंः । असि । वृष्टिम् । त्वा । वृष्टिम् । जिन्व । इतिं । आहु । वृष्टिम् । एव । अवेतिं ।

TS 3.5.2.3

TS 3.5.2.3

Samhita Paata

रुन्धे प्रवाऽस्यंनुवाऽसीत्यांह मिथुन्त्वायोशिगिसि वसुंभ्यस्त्वा वसूँक्चिन्वेत्यांहाष्टौ वसंव एकांदश रुद्रा द्वादंशाऽऽ*दित्या एतावंन्तो वै देवास्तेभ्यं एव युज्ञं प्राऽऽ*हौजोऽसि पितृभ्यंस्त्वा पितॄन् जिन्वेत्यांह देवानेव पितॄननु सन्तंनोति तन्तुंरिस प्रजाभ्यंस्त्वा प्रजा जिन्वे - [ ]

Pada Paata

रुन्धे । प्रवेतिं प्र - वा । असि । अनुवेत्यंतु - वा । असि । इतिं । आह् । मिथुन्त्वायेतिं मिथुन - त्वायं । उशिक् । असि । वसुंभ्य इति वसुं - भ्यः । त्वा । वसून्ं । जिन्व । इतिं । आह् । अष्टौ । वसंवः । एकांदश । रुद्राः । द्वादंश । आदित्याः । एतावंन्तः । वै । देवाः । तेभ्यः । एव । युन्नम् । प्रेतिं । आह् । ओजंः । असि । पितृभ्य इतिं पितृ - भ्यः । त्वा । पितृन् । जिन्व । इतिं । आह् । देवान् । एव । पितृन् । अनुं । सिमितिं । तुनोति । तन्तुंः । असि । प्रजाभ्य इतिं प्र - जाभ्यंः । त्वा । प्रजा इतिं प्र - जाः । जिन्व ।

TS 3.5.2.4

TS 3.5.2.4

Samhita Paata

-त्यांह पितृनेव प्रजा अनु सन्तंनोति पृतनाषाडंसि पुशुभ्यंस्त्वा पुशूञ्चिन्वेत्यांह प्रजा एव पुशूननु सन्तंनोतिरेवदुस्यो-षंधीभ्य स्त्वौषंधी-र्जिन्वेत्याहौषंधीष्वेव पुशून् प्रतिष्ठापयत्यभिजिदंसि युक्तग्रावेन्द्रांय त्वेन्द्रं जिन्वेत्यांहाभिजित्या अधिपतिरसि प्राणायं त्वा प्राणं - []

Pada Paata

इति । आहु । पितृन् । एव । प्रजा इति प्र - जाः । अर्नु । सिमिति । तुनोति । पृतुनाषाट् । असि । प्राभ्य इति प्रा - भ्यः । त्वा । प्रान् । जिन्व । इति । आहु । प्रजा इति प्र - जाः । एव । प्रान् । अर्नु । सिमिति । तुनोति । रेवत् । असि । ओषंधीभ्य इत्योषंधि - भ्यः । त्वा । ओषंधीः । जिन्व । इति । आहु । ओषंधीषु । एव । प्रान् । प्रतीति । स्थाप्यति । अभिजिदित्यंभि - जित् । असि । युक्तग्रावेति युक्त - ग्रावा । इन्द्रांय । त्वा । इन्द्रंम् । जिन्व । इति । आहु । अभिजित्या इत्यभि - जित्यै । अधिपतिरित्यधि - प्रतिः । असि । प्राणायेति प्र - अनायं । त्वा । प्राणमिति प्र-अनम् ।

TS 3.5.2.5

TS 3.5.2.5

Samhita Paata

जिन्वेत्यांह प्रजास्वेव प्राणान् दंधाति त्रिवृदंसि प्रवृद्सीत्यांह मिथुन्त्वायं सःशोहोंऽसि नीरोहोंऽसीत्यांह प्रजांत्यै वसुकोऽसि वेषंश्रिरसि वस्यंष्टिरसीत्यांह प्रतिष्ठित्यै ॥

Pada Paata

जिन्व । इतिं । आह् । प्रजास्वितिं प्र - जासुं । एव । प्राणानितिं प्र - अनान् । दुधाति । त्रिवृदितिं त्रि - वृत् । असि । प्रवृदितिं प्र - वृत् । असि । इतिं । आह् । मिथुनत्वायेतिं मिथुन - त्वायं । सर्शेह इतिं सं - रोहः । असि । नीरोह इतिं निः - रोहः । असि । इतिं । आह् । प्रजात्या इति प्र - जात्यै । वस्रुकः । असि । वेषिश्रिरिति वेषं- श्रिः । असि । वस्यंष्टिः । असि । इतिं । आह् । प्रतिष्ठित्या इति प्रतिं - स्थित्यै ॥

TS 3.5.3.1

TS 3.5.3.1

Samhita Paata

अग्निनां देवेन पृतंना जयामि गायत्रेण छन्दंसा त्रिवृता स्तोमेन रथन्तरेण साम्नां वषद्वारेण वर्ष्रेण पूर्वजान् भ्रातृंव्यानधंरान् पादयाम्यवैनान् बाधे प्रत्येनान्नुदेऽस्मिन् क्षयेऽस्मिन् भूंमिलोके योऽस्मान् द्वेष्टि यर्च वयं द्विष्मो विष्णोः ऋमेणाऽत्येनान् ऋामामीन्द्रेण देवेन पृतंना जयामि त्रैष्टुंभेन् छन्दंसा पञ्चदुशेन स्तोमेन बृहता साम्नां वषद्वारेण वर्ष्रेण - []

Pada Paata

अग्निनां । देवेनं । पृतंनाः । जयामि । गायत्रेणं । छन्दंसा । त्रिवृतेतिं त्रि - वृतां । स्तोमेन । रथन्तरेणेतिं रथं - तरेणं । साम्नां । वृषद्भारेणेतिं वषट् - कारेणं । वज्रेण । पूर्वजानितिं पूर्व - जान् । भ्रातृंव्यान् । अधंरान् । पादुयामि । अवेतिं । एनान् । बाधे । प्रतीतिं । एनान् । नुदे । अस्मिन्न् । क्षये । अस्मिन्न् । भूमिलोक इति भूमि - लोके । यः । अस्मान् । द्वेष्टिं । यम् । च । वयम् । द्विष्मः । विष्णोः । क्रमेण । अतीति । एनान् । क्रामामि । इन्द्रेण । देवेनं । पृतंनाः । जयामि । त्रैष्टुंभेन । छन्दंसा । पृञ्चदुशेनेति पञ्च - दुशेनं । स्तोमेन । बृहता । साम्नां । वृषद्वारेणेति वषट् - कारेणं । वज्रेण ।

TS 3.5.3.2

TS 3.5.3.2

Samhita Paata

सहजान्, विश्वेभिर्देवेभिः पृतंना जयामि जागंतेन छन्दंसा सप्तद्दशेन स्तोमेन वामदेव्येन साम्नां वषद्बारेण वर्त्रणा पर्जानिन्द्रेण स्युजो वयश् सांसह्यामं पृतन्यतः । घ्नन्तो वृत्राण्यंप्रति । यत्ते अग्ने तेजस्तेनाहं तेजस्वी भूयासं यत्ते अग्ने वर्चस्तेनाहं वर्चस्वी भूयासं यत्ते अग्ने हर्स्तेनाहश हंरस्वी भूयासं ॥

Pada Paata

सहजानितिं सह - जान् । विश्वेभिः । देवेभिः । पृतंनाः । जयामि । जागंतेन । छन्दंसा । सप्तदुशेनेतिं सप्त - दुशेनं । स्तोमेन । वामदेव्येनेतिं वाम-देव्येनं । साम्नां । वृषद्भारेणेतिं वषट् - कारेणं । वज्रेण । अपर्जानित्यंपर - जान् । इन्द्रेण । स्युज् इतिं स-युजः । वयम् । सास्त्रह्यामं । पृतन्यतः ॥ घ्नन्तः । वृत्राणिं । अप्रति ॥ यत् । ते । अग्ने । तेर्नं । अहम् । तेर्नं । अहम् । तेर्नं । अहम् । वर्चस्वी ।

भूयासम् । यत् । ते । अग्ने । हर्रः । तेनं । अहम् । हर्स्वी । भूयासम् ॥

TS 3.5.4.1

TS 3.5.4.1

Samhita Paata

ये देवा यंज्ञ्हनों यज्ञ्मुषंः पृथिव्यामद्भ्यासंते ।अग्निर्मा तेभ्यों रक्षतु गच्छेम सुकृतों वयं ॥ आऽगंन्म मित्रावरुणा वरेण्या रात्रीणां भागो युवयोयों अस्ति । नाकं गृह्णानाः सुंकृतस्यं लोके तृतीयें पृष्ठे अधि रोचने दिवः ॥ये देवा यंज्ञ्हनों यज्ञ्मुषोऽन्तिरक्षेऽद्भ्यासंते । वायुर्मा तेभ्यों रक्षतु गच्छेम सुकृतों वयं ॥ यास्ते रात्रीः सवित - []

Pada Paata

ये । देवाः । यज्ञ्हन् इतिं यज्ञ् - हनः । यज्ञ्मुष् इतिं यज्ञ् - मुषः । पृथिव्याम् । अधीतिं । आसंते ॥ अग्निः । मा । तेभ्यः । रृक्षुत् । गच्छेम । सुकृत् इतिं सु - कृतः । वयम् ॥ एतिं । अग्नम् । मित्रावरुणेतिं मित्रा-वरुणा । वरेण्या । रात्रीणाम् । भागः । युवयोः । यः । अस्तिं ॥ नाकंम् । गृह्णानाः । सुकृतस्येतिं सु - कृतस्यं । लोके । तृतीयें । पृष्ठे । अधीतिं । रोचने । दिवः ॥ ये । देवाः । यज्ञ्हन् इतिं यज्ञ् - हनः । यज्ञुमुष् इतिं यज्ञ् - मुषः । अन्तरिक्षे । अधीतिं । आसंते ॥ वायुः । मा । तेभ्यः । रृक्षुत् । गच्छेम । सुकृत् इतिं सु - कृतः । वयम् ॥ याः । ते । रात्रीः । सुवितः ।

TS 3.5.4.2

TS 3.5.4.2

Samhita Paata

-र्देवयानीरन्तरा द्यावापृथिवी वियन्ति । गृहैश्च सर्वैः प्रजया न्वग्रे सुवो रहाणास्तरता रजार्शस ॥ ये देवा यंज्ञ्हनो यज्ञ्मुषो दिव्यद्भ्यासंते । सूर्यो मा तेभ्यो रक्षतु गच्छेम सुकृतो वयं ॥ येनेन्द्राय समर्भरः पयार्श्स्युत्तमेनं ह्विषां जातवेदः । तेनाऽग्रे त्वमुत वर्द्धयेमश् संजातानाश् श्रेष्ठ्य आ धेंह्येनं ॥ यज्ञ्हनो वै देवा यंज्ञ्मुषं: - []

Pada Paata

देवयानीरितिं देव - यानीः । अन्त्रा । द्यावांपृथिवी इति द्यावां - पृथिवी । वियन्तीतिं वि - यन्तिं ॥ गृहैः । च । सर्वैः । प्रजयेतिं प्र - जयां । न । अग्रें । सुवंः । रुहांणाः । त्र्ति । रजाशंसि ॥ ये । देवाः । यृज्ञहन् इतिं यज्ञ् - हनः । यृज्ञुमुष् इतिं यज्ञ् - मुषंः । दिवि । अधीतिं । आसते ॥ सूर्यः । मा । तेभ्यः । रृक्षृतु । गच्छेम । सुकृत् इतिं सु - कृतः । वयम् ॥ येनं । इन्द्रांय । समर्भर् इतिं सं - अभरः । पयाशंसि । उत्तमेनेत्युत् - तमेनं । हिविषां । जात्वेदु इतिं जात - वेदुः ॥ तेनं । अग्रे । त्वम् । उत् । वर्द्ध्य । इमम् । स्जातानामितिं स - जातानाम् । श्रेष्ठ्ये । एतिं । धेहि । एनम् ॥ यृज्ञहन् इतिं यज्ञ् - हनः । वै । देवाः । यृज्ञमुष् इतिं यज्ञ् - मुषंः ।

TS 3.5.4.3

TS 3.5.4.3

Samhita Paata

सन्ति त एषु लोकेष्वांसत आददांना विमश्राना यो ददांति यो यर्जते तस्ये । ये देवा यंज्ञ्हनंः पृथिव्यामद्भ्यासंते ये अन्तिरक्षे ये दिवीत्यांहेमानेव लोकाश्स्तीत्वां सर्गृहः सपंशुः सुवर्गं लोकमेत्यप् वै सोमेनेजानाद्देवतांश्च युज्ञश्चं क्रामन्त्याग्नेयं पञ्चकपालमुदवसानीयं निर्वपेदग्निः सर्वा देवताः - []

Pada Paata

सन्ति । ते । एषु । लोकेषुं । आसते । आददांना इत्यां - ददांनाः । विमश्राना इतिं वि-मश्रानाः । यः । ददांति । यः । यजंते । तस्यं ॥ ये । देवाः । यज्ञहन् इतिं यज्ञ् - हनः । पृथिव्याम् । अधीतिं । आसंते । ये । अन्तिरिक्षे । ये । दिवि । इतिं । आह् । इमान् । एव । लोकान् । तीर्त्वा । सगृंह इति स - गृहः । सपंशुरिति स - पृशुः । सुवर्गमितिं सुवः - गम् । लोकम् । एति । अपेतिं । वै । सोमेन । ईजानात् । देवताः । च । यज्ञः । च । क्रामन्ति । आग्नेयम् । पर्श्वकपालमिति पर्श्वं - कृपालम् । उद्वसानीयमित्युंत् - अवसानीयम् । निरितिं । वपेत् । अग्निः । सर्वाः । देवताः ।

TS 3.5.4.4

TS 3.5.4.4

Samhita Paata

पाङ्को यज्ञो देवतांश्चैव यज्ञ्ञावं रुन्धेगायत्रो वा अग्निर्गायत्र छन्दास्तं छन्दंसा व्यर्द्धयित यत् पञ्चकपालं करोत्यष्टाकपालः कार्योऽष्टाक्षंरा गायत्री गांयत्रोऽग्नि-र्गायत्र छन्दाः स्वेनैवैनं छन्दंसा समर्द्धयित पङ्क्यौ याज्यानुवाक्ये भवतः पाङ्को यज्ञस्तेनैव यज्ञान्नैति ॥

Pada Paata

पाङ्कः । युज्ञः । देवताः । च । एव । युज्ञम् । च । अवेतिं । रुन्धे । गायुत्रः । वै । अग्निः । गायुत्रछंन्दा इतिं गायुत्र - छन्दाः । तम् । छन्दंसा । वीतिं । अर्द्धयिते । यत् । पर्श्वकपालमिति पर्श्व - कृपालम् । कृरोतिं । अष्टाकपाल इत्यष्टा - कृपालः । कार्यः । अष्टाक्षरेत्यष्टा - अक्षुरा । गायुत्री । गायुत्रः । अग्निः । गायुत्रछंन्दा इतिं गायुत्र - छन्दाः । स्वेनं । एव । एनम् । छन्दंसा । समितिं । अर्द्धयिते । पङ्क्र्यौ । याज्यानुवाक्ये इतिं याज्या - अनुवाक्ये । भवतः । पाङ्कः । युज्ञः । तेनं । एव । युज्ञात् । न । एति ॥

TS 3.5.5.1

TS 3.5.5.1

Samhita Paata

सूर्यों मा देवो देवेभ्यः पातु वायुर्न्तिरक्षाद्-यजमानोऽग्निर्मा पातु चक्षुषः । सक्ष् शूष् सर्वितर्विश्वंचर् षण एतेभिः सोम् नामंभिर्विधेम ते तेभिः सोम् नामंभिर्विधेम ते ॥ अहं प्रस्तांद-हम्वस्तांदुहं ज्योतिषा वि तमो ववार । यद्न्तिरक्षुं तदुं मे पिताऽभूदुह् सूर्यमुभ्यतो ददर् शाहं भूया समुत्तमः समानाना - []

Pada Paata

सूर्यः । मा । देवः । देवेभ्यः । पातु । वायुः । अन्तरिक्षात् । यर्जमानः । अग्निः । मा । पातु । चक्षुंषः ॥ सक्षं । शूषं । सिवंतः । विश्वंचर् षण इति विश्वं - चरु षणे । एतेभिः । सोम । नामंभिरिति नामं - भिः । विधेम । ते । तेभिः । सोम । नामंभिरिति नामं-भिः । विधेम । ते ॥ अहम् । प्रस्तांत् । अहम् । अवस्तांत् । अहम् । ज्योतिषा । वीतिं । तमः । ववार् ॥ यत् । अन्तरिक्षम् । तत् । उ । मे । पिता । अभूत् । अहम् । सूर्यम् । उभ्यतः । दुदुर श । अहम् । भूयासम् । उत्तम इत्युंत् - तमः । समानानांम् ।

TS 3.5.5.2

TS 3.5.5.2

Samhita Paata

मा संमुद्रा-दाऽन्तरिक्षात्-प्रजापंतिरुद्धिं च्यांवयातीन्द्रः प्रस्नौतु मुरुतो वर् षयन्तून्नंम्भय पृथिवीं भिन्धीदं दिव्यं नर्भः । उद्रो दिव्यस्यं नो देहीशांनो विसृंजा दतिं ॥ पृशवो वा एते यदांदित्य एष रुद्रो यद्ग्निरोषंधीः प्रास्याग्नावांदित्यं जुंहोति रुद्रादेव पृशूनन्तर्दधात्यथो ओषंधीष्वेव पृशून् - []

Pada Paata

एतिं । समुद्रात् । एतिं । अन्तरिक्षात् । प्रजापितिरितिं प्रजा - पतिः । उद्धिमित्युंद - धिम् । च्यावयाति । इन्द्रंः । प्रेतिं । स्नौतु । मुरुतंः । वर्रुषयन्तु । उदितिं । नुभुंय । पृथिवीम् ।

भिन्धि । इदम् । दिव्यम् । नर्भः ॥ उद्रः । दिव्यस्यं । नः । देहि । ईशांनः । वीतिं । सृज् । दितेंम् ॥ पृशवंः । वै । एते । यत् । आदित्यः । एषः । रुद्रः । यत् । अग्निः । ओषंधीः । प्रास्येतिं प्र - अस्यं । अग्नौ । आदित्यम् । जुहोति । रुद्रात् । एव । पृशून् । अन्तः । दुधाति । अथो इतिं । ओषंधीषु । एव । पृशून् ।

TS 3.5.5.3

TS 3.5.5.3

Samhita Paata

प्रतिष्ठापयित कृविर्य्इस्य वितेनोति पन्थां नार्कस्य पृष्ठे अधि रोचने दिवः । येने ह्व्यं वहिस् यासि दूत इतः प्रचेता अमुतः सनीयान् ॥ यास्ते विश्वाः समिधः सन्त्यंग्रेयाः पृथिव्यां बर्,हिषि सूर्ये याः । तास्ते गच्छन्त्वाहुतिं घृतस्यं देवायते यर्जमानाय शर्म ॥आशासानः सुवीर्यः रायस्पोषः स्विश्वं । बृह्स्पितेना राया स्वगाकृतो मह्यं यर्जमानाय () तिष्ठ ॥

Pada Paata

प्रतीतिं । स्थाप्यति । कृविः । युक्स्यं । वीतिं । तुनोति । पन्थांम् । नाकंस्य । पृष्ठे । अधीतिं । रोचने । दिवः ॥ येनं । हृव्यम् । वहंसि । यासिं । दूतः । इतः । प्रचेता इति प्र-चेताः । अमुतः । सनीयान् ॥ याः । ते । विश्वाः । समिध् इतिं सं - इधः । सन्तिं । अग्ने । याः । पृथिव्याम् । बुर्,हिषिं । सूर्ये । याः ॥ ताः । ते । गुच्छन्तु । आहुंतिमित्या - हुतिम् । घृतस्यं । देवायत इतिं देव - यते । यजमानाय । शर्मं ॥ आशासांन इत्यां - शासांनः

। सुवीर्यमितिं सु - वीर्यंम् । रायः । पोषंम् । स्विधंयमितिं सु - अिधंयम् ॥ बृह्स्पतिंना । राया । स्वृगाकृत इतिं स्वृगा - कृतः । मह्यंम् । यजमानाय () । तिष्ठु ॥

TS 3.5.6.1

TS 3.5.6.1

Samhita Paata

सं त्वां नह्यामि पर्यसा घृतेन सं त्वां नह्याम्यप ओषंधीभिः । सं त्वां नह्यामि प्रजयाऽहम् सा दींक्षिता संनवो वार्जमस्मे ॥ प्रैतु ब्रह्मणस्पत्नी वेदिं वर्णेन सीदतु । अथाहमंनुकामिनी स्वे लोके विशा इह ॥ सुप्रजसंस्त्वा वयः सुपत्नीरुपं सेदिम । अग्ने सपत्नदम्भंनमदंब्धासो अदींभ्यं ॥ इमं विष्यामि वर्रणस्य पाशुं - []

Pada Paata

सिमितिं । त्वा । नृह्यामि । पर्यसा । घृतेनं । सिमितिं । त्वा । नृह्यामि । अपः । ओषंधीभिरित्योषंधि - भिः ॥ सिमितिं । त्वा । नृह्यामि । प्रजयेतिं प्र - जयां । अहम् । अद्य । सा । दीक्षिता । सन्वः । वाजम् । अस्मे इतिं ॥ प्रेतिं । एतु । ब्रह्मंणः । पत्नीं । वेदिंम् । वर्णेन । सीद्रुतु ॥ अर्थ । अहम् । अनुकामिनीत्यंनु-कामिनी । स्वे । लोके । विशै । इह ॥ सुप्रजस् इतिं सु - प्रजसंः । त्वा । वयम् । सुपत्नीरितिं सु - पत्नीः । उपेतिं । सोदिम् ॥ अग्ने । सप्रत्नदंभंनुमितिं सपत्न - दंभंनम् । अदंब्धासः । अदीभ्यम् ॥ इमम् । वितिं । स्यामि । वर्रणस्य । पाशीम् ।

TS 3.5.6.2

TS 3.5.6.2

Samhita Paata

यमबद्भीत सिवता सुकेर्तः । धातुश्च योनौं सुकृतस्यं लोके स्योनं में सह पत्यां करोमि ॥प्रेह्युदेह्युतस्यं वामीरन्वग्निस्तेऽग्नं नयत्विदितिर्मद्भ्यं ददताः रुद्रावंसृष्टाऽसि युवा नाम् मा मां हिःसीर्वसुंभ्यो रुद्रेभ्यं आदित्येभ्यो विश्वेभ्यो वो देवेभ्यः पुन्नेर्जनीर्गृह्णामि यज्ञायं वः पुन्नेर्जनीः सादयामि विश्वंस्य ते विश्वांवतो वृष्णियावत् - []

Pada Paata

यम् । अबंद्गीत । सृविता । सुकेत् इतिं सु-केतः ॥ धातुः । च । योनौं । सुकृतस्येतिं सु - कृतस्यं । लोके । स्योनम् । मे । सह । पत्यां । करोमि ॥ प्रेतिं । इहि । उदेहीत्युंत्-एहिं । ऋतस्यं । वामीः । अन्वितिं । अग्निः । ते । अग्नैम् । नयतु । अदिंतिः । मद्ध्यम् । दुद्ताम् । रुद्रावंसृष्टेतिं रुद्र-अवसृष्टा । असि । युवा । नामं । मा । मा । हिश्सीः । वस्तुंभ्य इति वस्तुं-भ्यः । रुद्रेभ्यः । आदित्येभ्यः । विश्वंभ्यः । वृः । देवेभ्यः । पृन्नेजंनीरितिं पत् - नेजनीः । गृह्णमि । यज्ञायं । वः । पृन्नेजंनीरितिं पत् - नेजनीः । साद्यामि । विश्वंस्य । ते । विश्वांवत् इति विश्वं-वृतः । वृष्णियावत् इति वृष्णिय-वृतः ।

TS 3.5.6.3

TS 3.5.6.3

Samhita Paata

स्तवाँग्ने वामीरन्नं सृद्दंशि विश्वा रेताः सि धिषीयाऽगंन् देवान्. यज्ञो नि देवीर्देवेभ्यो यज्ञमंशिषन्नस्मिन्थ् स्नुन्वति यजमान आशिषः स्वाहांकृताः समुद्रेष्ठा गंन्ध्वमातिष्ठतान्नं । वातंस्य पत्मन्तिङ ईिड्ताः ॥

Pada Paata

तवं । अग्ने । वामीः । अन्वितिं । सद्दंशीतिं सं - दृशिं । विश्वां । रेताः सि । धृषीय । अगन्नं । देवान् । यृज्ञः । नीतिं । देवीः । देवेभ्यः । यृज्ञम् । अशिष्वन् । अस्मिन्न । सुन्वित । यर्जमाने । आशिष् इत्यां - शिषः । स्वाहांकृता इति स्वाहां - कृताः । समुद्वेष्ठा इतिं समुद्रे - स्थाः । गुन्ध्वम् । एतिं । तिष्ठत् । अन्नं ॥ वातंस्य । पत्मन्नं । इुडः । ईुडिताः ॥

TS 3.5.7.1

TS 3.5.7.1

Samhita Paata

वृषद्भारो वै गांयत्रियै शिरोंऽछिन्त् तस्यै रसः परांऽपतृथ् स पृंथिवीं प्राविश्यध्स खंदिरोंऽभवृद्यस्यं खादिरः स्रुवो भवंति छन्दंसामेव रसेनावं द्यति सरंसा अस्याऽऽ*हुंतयो भवन्ति तृतीयंस्यामितो

दिवि सोमं आसीत् तं गायुत्र्याऽ हंरत् तस्यं पुर्णमंच्छिद्यत् तत् पुर्णोऽभवत् तत् पुर्णस्यं पर्णत्वं ॅयस्यं पर्णमर्या जुहू - [ ]

Pada Paata

वृषद्भार इतिं वषट् - कारः । वै । गायित्रियै । शिरः । अच्छिन्त् । तस्यै । रसः । परेतिं । अपतत् । सः । पृथिवीम् । प्रेतिं । अविश्वत् । सः । खिद्दिरः । अभवत् । यस्यं । खादिरः । स्रुवः । भविति । छन्दंसाम् । एव । रसेन । अवेतिं । द्यति । सरंसा इति स - रुसाः । अस्य । आहुंतय इत्या - हुत्यः । भवन्ति । तृतीयंस्याम् । इतः । दिवि । सोमः । आसीत् । तम् । गायत्री । एतिं । अहर्त् । तस्यं । पूर्णम् । अच्छिद्यत् । तत् । पूर्णः । अभवत् । तत् । पूर्णत्विमितिं पर्ण - त्वम् । यस्यं । पूर्णमयीतिं पर्ण - मयौं । जुद्दः ।

TS 3.5.7.2

TS 3.5.7.2

Samhita Paata

-र्भवंति सौम्या अस्याऽऽ*हुंतयो भवन्ति जुषन्तेंऽस्य देवा आहुंतीर्देवा वै ब्रह्मंत्रवदन्त तत् पूर्ण उपांऽ*शृणोथ् सुश्रवा वै नाम यस्यं पर्णमयीं जुहूर्भवंति न पापः श्लोकः शृणोति ब्रह्म वै पूर्णो विण्मरुतोऽन्नं विण्मारुतोऽश्वत्थो यस्यं पर्णमयीं जुहूर्भवत्या-श्वंत्-थ्युप्भृद्- ब्रह्मंणैवान्नमवं रुन्धेऽथो ब्रह्मै - [ ]

Pada Paata

भवंति । सौम्याः । अस्य । आहुंतय इत्या - हुत्यः । भ्वन्ति । जुषन्ते । अस्य । देवाः । आहुंतीरित्या - हुतीः । देवाः । वै । ब्रह्मन्तं । अवदुन्त । तत् । पूर्णः । उपेति । अशृणोत् । सुश्रवा इतिं सु - श्रवाः । वै । नामं । यस्यं । पूर्णमयीतिं पर्ण - मयीं । जुहूः । भवंति । न । पापम् । श्लोकंम् । शृणोति । ब्रह्मं । वै । पूर्णः । विट् । मुरुतः । अन्नम् । विट् । मारुतः । अश्वत्थः । यस्यं । पूर्णमयीतिं पर्ण-मयीं । जुहूः । भवंति । आर्थत्थी । उपभृतित्युंप - भृत् । ब्रह्मंणा । एव । अन्नम् । अवेतिं । रुन्धे । अथो इतिं । ब्रह्मं ।

TS 3.5.7.3

TS 3.5.7.3

Samhita Paata

-व विश्यद्ध्यूंहित राष्ट्रं वै पुर्णो विर्डश्वत्थो यत् पेर्णमयी जुहूर्भवृत्या-श्वंत्थ्युप्भृद्-राष्ट्रमेव विश्यद्ध्यूंहित प्रजापेतिर्वा अंजुहोथ् सा यत्राऽऽ*हुंतिः प्रत्यतिष्ठत् ततो विकंङ्कत् उदंतिष्ठत् ततः प्रजा अंसृजत् यस्य वैकंङ्कती ध्रुवा भवंति प्रत्यवास्या ऽऽ*हुंतयस्तिष्ठन्त्यथो प्रैव जांयत एतद्वै स्रुचाः () रूपं यस्यैवः रूपाः स्रुचो भवंन्ति सर्वांण्येवैनः रूपाणि पशूनामुपंतिष्ठन्ते नास्यापं-रूपमात्मञ्जायते ॥

Pada Paata

एव । विशि । अधीतिं । ऊहुति । राष्ट्रम् । वै । पुर्णः । विट् । अश्वत्थः । यत् ।

पूर्णमयीतिं पर्ण - मयीं । जुहूः । भवंति । आश्वंत्थी । उपभृतित्युंप-भृत् । राष्ट्रम् । एव । विहि । अधीतिं । ऊहृति । प्रजापंतिरितिं प्रजा - पृतिः । वै । अजहोत् । सा । यत्रं । आहुंतिरित्या - हुतः । प्रत्यतिष्ठिदितिं प्रति - अतिष्ठत् । ततः । विकंक्कत् इति वि - कृक्कतः । उदितिं । अतिष्ठत् । ततः । प्रजा इतिं प्र - जाः । असृजत् । यस्यं । वैकंक्कती । ध्रुवा । भवंति । प्रतीतिं । एव । अस्य । आहुंतय इत्या-हुत्यः । तिष्ठन्ति । अथो इतिं । प्रेतिं । एव । जायते । एतत् । वै । स्नुचाम् () । रूपम् । यस्यं । एवः रूपाः इत्येवं - रूपाः । स्नुचः । भवंन्ति । सर्वाणि । एव । एनम् । रूपाणिं । प्रतूनाम् । उपेतिं । तिष्ठन्ते । न । अस्य । अपंरूपित्यपं - रूपम् । आत्मन्न । जायते ॥

TS 3.5.8.1

TS 3.5.8.1

Samhita Paata

उपयामगृंहीतोऽसि प्रजापंतये त्वा ज्योतिष्मते ज्योतिष्मन्तं गृह्णाम् दक्षाय दक्ष्वृधे रातं देवेभ्योऽग्नि जिह्नेभ्यंस्त्वर्तायुभ्य इन्द्रंज्येष्ठेभ्यो वरुणराजभ्यो वार्तापिभ्यः पूर्जन्यात्मभ्यो दिवे त्वाऽन्तरिक्षाय त्वा पृथिव्यै त्वाऽपेन्द्र द्विष्तो मनोऽप जिज्यांसतो जह्यप् यो नोऽरातीयित् तं जेहि प्राणायं त्वाऽपानायं त्वा व्यानायं त्वा सते त्वाऽस्ते त्वाऽद्मयस्त्वौषंधीभ्यो () विश्वेभ्यस्त्वा भूतेभ्यो यतः प्रजा अक्खिंद्रा अजांयन्त तस्मै त्वा प्रजापंतये विभूदाव् न्ने ज्योतिष्मते ज्योतिष्मन्तं जुहोमि ॥

Pada Paata

उपयामगृहीत् इत्युपयाम - गृहीतः । असि । प्रजापंतय इतिं प्रजा-पत्ये । त्वा । ज्योतिष्मते । ज्योतिष्मन्तम् । गृह्यामि । दक्षांय । दुक्षृवृध् इतिं दक्ष - वृधे । गृतम् । देवेभ्यः । अग्निजिह्नेभ्य इत्यंग्नि - जिह्नेभ्यः । त्वा । ऋतायुभ्य इत्यृतायु - भ्यः । इन्द्रंज्येष्ठेभ्यः इतीन्द्रं-ज्येष्ठेभ्यः । वरुणराजभ्यः इति वरुणराजभ्यः । वातांपिभ्यः इति वातांपिभ्यः । पूर्जन्यौत्मभ्यः इतिं पूर्जन्यौत्मभ्यः । दिवे । त्वा । अन्तरिक्षाय । त्वा । पृथिव्ये । त्वा । अपेतिं । इन्द्र । द्विष्तः । मनः । अपेतिं । जिज्यांसतः । जिह्ने । अपेतिं । यः । नः । अग्रतीयतिं । तम् । जिह्ने । प्राणायेतिं प्रा - अनायं । त्वा । अपानायेत्यंप-अनायं । त्वा । व्यानायेतिं वि - अनायं । त्वा । स्ते । त्वा । असंते । त्वा । अद्भयः इत्यंत् - भ्यः । त्वा । ओषंधीभ्यः इत्योषंधि-भ्यः () । विश्वेभ्यः । त्वा । भूतेभ्यः । यतः । प्रजा इतिं प्र - जाः । अक्खिंद्राः । अजांयन्त । तस्मै । त्वा । प्रजापंतयः इतिं प्रजा - प्रत्ये । विभूदावः च इतिं विभु - दावः चे । ज्योतिष्मते । ज्योतिष्मते । जुहोमि ॥

TS 3.5.9.1

TS 3.5.9.1

Samhita Paata

यां वा अंद्धुर्युश्च यर्जमानश्च देवतांमन्तिर्तिस्तस्या आ वृश्चियेते प्राजापृत्यं देधिग्रहं गृंह्णीयात् प्रजापितिः सर्वा देवतां देवतांभ्य एव निह्नुंवाते ज्येष्ठो वा एष ग्रहांणां यस्यैष गृह्यते ज्येष्ठ्यंमेव गंच्छिति सर्वासां वा एतद्देवतांनाः रूपं यदेष ग्रहो यस्यैष गृह्यते सर्वाण्येवैनः रूपाणि पश्रूनामुपंतिष्ठन्त उपयामगृंहीतो - []

Pada Paata

याम् । वै । अद्भुर्युः । च । यजंमानः । च । देवतांम् । अन्तिरित इत्यंन्तः - इतः । तस्यैं । एतिं । वृश्च्येते इतिं । प्राजापत्यिमितिं प्राजा - पत्यम् । दिधिग्रहमितिं दिधि - ग्रहम् । गृह्णीयात् । प्रजापंतिरितिं प्रजा - पितः । सर्वाः । देवताः । देवतांभ्यः । एव । नीतिं । हुवाते इतिं । ज्येष्ठः । वै । एषः । ग्रहांणाम् । यस्यं । एषः । गृह्यते । ज्येष्ठ्यंम् । एव । गुच्छिति । सर्वांसाम् । वै । एतत् । देवतांनाम् । रूपम् । यत् । एषः । ग्रहंः । यस्यं । एषः । गृह्यते । सर्वाणि । एव । एनम् । रूपणिं । पुशूनाम् । उपेतिं । तिष्ठन्ते । उपयामगृहीत् इत्युपयाम - गृहीतः ।

TS 3.5.9.2

TS 3.5.9.2

Samhita Paata

-ऽिस प्रजापंतये त्वा ज्योतिष्मते ज्योतिष्मन्तं गृह्णामीत्यांह् ज्योतिरेवैनः समानानं करोत्यग्नि- जिह्वेभ्यंस्त्वर्तायुभ्य इत्यांहैतावंतीवै देवतास्ताभ्यं एवैनः सर्वाभ्यो गृह्णात्यपेन्द्र द्विष्तो मन् इत्यांह् भ्रातृंव्यापन्तत्यै प्राणायं त्वाऽपानाय त्वेत्यांह प्राणानेव यजंमाने दधाति तस्मै त्वा प्रजापंतये विभूदाव् के ज्योतिष्मते ज्योतिष्मन्तं जुहोमी - []

Pada Paata

असि । प्रजापंतय इतिं प्रजा - प्तये । त्वा । ज्योतिंष्मते । ज्योतिंष्मन्तम् । गृह्यामि । इतिं

। आहु । ज्योतिः । एव । एन्म् । समानानाम् । करोति । अग्निजिह्देभ्य इत्यंग्नि । जिह्देभ्यः । त्वा । ऋतायुभ्य इत्यंतायु - भ्यः । इति । आहु । एतावंतीः । वै । देवताः । ताभ्यः । एव । एन्म् । सर्वाभ्यः । गृह्णाति । अपेति । इन्द्र । द्विष्तः । मनः । इति । आहु । भ्रातृंव्यापनुत्त्या इति भ्रातृंव्य - अपनुत्त्ये । प्राणायेतिं प्र - अनायं । त्वा । अपानायेत्यंप - अनायं । त्वा । इति । आहु । प्राणानितिं प्र - अनान् । एव । यर्जमाने । दुधाति । तस्मै । त्वा । प्रजापंतय इतिं प्रजा - पत्ये । विभूदाव् इतिं विभु - दाव् ने । ज्योतिंष्मते । ज्योतिंष्मन्तम् । जुहोमि ।

TS 3.5.9.3

TS 3.5.9.3

Samhita Paata

-त्यांह प्रजापंतिः सर्वा देवताः सर्वांभ्य एवैनं देवतांभ्यो जुहोत्याज्यग्रहं गृंह्णीयात् तेजंस्कामस्य तेजो वा आज्यं तेज्रस्व्येव भवति सोमग्रहं गृंह्णीयाद्-ब्रह्मवर्च्सकांमस्य ब्रह्मवर्च्सं वै सोमों ब्रह्मवर्च्स्येव भवति दिधग्रहं गृंह्णीयात् पुशुकांमस्योग्वें दद्भ्यूक् पुशवं कुर्जेवास्मा ऊर्जं पुशुनवं रुन्धे ॥

Pada Paata

इतिं । आह् । प्रजापंतिरितिं प्रजा - पतिः । सर्वाः । देवताः । सर्वांभ्यः । एव । एनम् । देवतांभ्यः । जुहोति । आज्यग्रहमित्यांज्य - ग्रहम् । गृह्णीयात् । तेर्जस्कामस्येति तेर्जः - कामस्य । तेर्जः । वै । आज्यम् । तेर्जस्वी । एव । भवति । सोमग्रहमितिं सोम - ग्रहम् । गृह्णीयात् । ब्रह्मवर्चसकांमस्येतिं ब्रह्मवर्चस - कामस्य । ब्रह्मवर्चसमितिं ब्रह्म - वर्चसम् । वै ।

सोमः । ब्रह्मवर्च्सीतिं ब्रह्म - वर्च्सी । एव । भ्वति । दुधिग्रहमितिं दिध - ग्रहम् । गृह्धीयात् । पृशुकांमस्येतिं पृशु - कामस्य । ऊर्क् । वै । दिधं । ऊर्क् । पृशवः । ऊर्जा । एव । अस्मै । ऊर्जम् । पृशून् । अवेतिं । रुन्धे ॥

TS 3.5.10.1

TS 3.5.10.1

Samhita Paata

त्वे ऋतुमिं वृञ्जन्ति विश्वे द्विर्यदेते त्रि-र्भवन्त्यूमाः । स्वादोः स्वादीयः स्वादुनां सृजा समतं कु षु मधुनाऽभि योधि ।उपयामगृंहीतोऽसि प्रजापंतये त्वा जुष्टं गृह्णाम्येष ते योनिः प्रजापंतये त्वा ।।प्राण्युहान् गृंह्णात्येतावृद्धा अस्ति यावंदेते ग्रहाः स्तोमाश्छन्दाः सि पृष्ठानि दिशो यावंदेवास्ति त - []

Pada Paata

त्वे इति । ऋतुँम् । अपीति । वृञ्चन्ति । विश्वें । द्विः । यत् । एते । त्रिः । भवन्ति । ऊमाः ॥ स्वादोः । स्वादीयः । स्वादुनां । सृज् । समिति । अतः । उ । स्विति । मधुं । मधुंना । अभीति । योधि ॥ उपयामगृंहीत् इत्युंपयाम - गृहीतः । असि । प्रजापंतय इति प्रजा - पत्ये । त्वा । जुष्टम् । गृह्णामि । एषः । ते । योनिः । प्रजापंतय इति प्रजा - पत्ये । त्वा ॥ प्राण्ग्र्यहानितिं प्राण-ग्रहान् । गृह्णाति । एतावंत् । वै । अस्ति । यावंत् । एते । ग्रहाः । स्तोमाः । छन्दाः सि । पृष्ठानिं । दिशः । यावंत् । एव । अस्ति । तत् ।

TS 3.5.10.2

Samhita Paata

-दर्व रुन्धे ज्येष्ठा वा एतान् ब्राँह्मणाः पुरा विदामंक्रन् तस्मात् तेषाः सर्वा दिशोऽभिजिंता अभूवन्. यस्यै ते गृह्मन्ते ज्येष्ठ्यंमेव गंच्छत्यभि दिशों जयित पञ्चं गृह्मन्ते पञ्च दिशः सर्वांस्वेव दिक्ष्-वृद्ध्वन्ति नवंनव गृह्मन्ते नव वै पुरुषे प्राणाः प्राणानेव यजमानेषु दधित प्रायणीयं चोदयनीयं च गृह्मन्ते प्राणा वै प्राणग्रहाः - []

Pada Paata

अवेति । रुन्धे । ज्येष्ठाः । वै । एतान् । ब्राह्मणाः । पुरा । विदाम् । अऋत् । तस्मौत् । तेषौम् । सर्वाः । दिशः । अभिजिंता इत्यभि - जिताः । अभूवन् । यस्यं । एते । गृह्यन्ते । ज्येष्ठ्यम् । एव । गुच्छृति । अभीतिं । दिशः । ज्यति । पश्चं । गृह्यन्ते । पश्चं । दिशः । सर्वासु । एव । दिश्चु । ऋद्भुवन्ति । नर्वन्वेति नर्व - नव । गृह्यन्ते । नर्व । वै । पुरुषे । प्राणा इतिं प्र - अनाः । प्राणानितिं प्र - अनान् । एव । यर्जमानेषु । दुधृति । प्रायणीय इतिं प्र - अयनीये । च । गृह्यन्ते । प्राणा इतिं प्र - अनाः । वै । प्राण्गुहा इतिं प्राण - ग्रहाः ।

TS 3.5.10.3

Samhita Paata

प्राणैरेव प्रयन्तिं प्राणैरुचंन्ति दश्मेऽहंन् गृह्यन्ते प्राणा वै प्राणग्रहाः प्राणेभ्यः खळु वा एतत् प्रजा यंन्ति यद्वांमदेव्यं योनेश्च्यवंते दश्मेऽहंन्. वामदेव्यं योनेश्च्यवते यद्-दंश्मेऽहंन् गृह्यन्ते प्राणेभ्यं एव तत् प्रजा नयंन्ति ॥

Pada Paata

प्राणैरितिं प्र - अनैः । एव । प्रयन्तीतिं प्र - यन्तिं । प्राणौरितिं प्र - अनैः । उदितिं । यन्ति । दुश्मे । अहन्नं । गृह्यन्ते । प्राणा इतिं प्र - अनाः । वै । प्राणग्रहा इतिं प्राण - ग्रहाः । प्राणेभ्य इतिं प्र - अनेभ्यः । खल्लं । वै । एतत् । प्रजा इतिं प्र - जाः । यन्ति । यत् । वामुद्रेव्यमितिं वाम - देव्यम् । योनेः । च्यवंते । दुश्मे । अहन्नं । वामुद्रेव्यमितिं वाम - देव्यम् । यते । दुश्मे । अहन्नं । प्राणेभ्य इतिं प्र - अनेभ्यः । एव । तत् । प्रजा इतिं प्र - जाः । न । यन्ति ॥

TS 3.5.11.1

TS 3.5.11.1

Samhita Paata

प्र देवन्देव्या धिया भरंता जातवेदसं । ह्व्या नो वक्षदानुषक् ॥ अयमु ष्य प्रदेवयुर्.होतां यज्ञायं नीयते । रथो न योर्भीवृंतो घृणींवान् चेतित त्मनां ॥ अयम्प्रिरुंरुष्यत्यमृतांदिव जन्मंनः । सहंसिश्चिथ् सहीयान् देवो जीवातंवे कृतः ॥ इडांयास्त्वा पुदे वयं नाभां पृथिव्या अधि । जातंवेदो नि धींमुह्यग्ने हुव्याय वोढंवे ॥

Pada Paata

प्रेति । देवम् । देव्या । धिया । भरंत । जातवंदसामितिं जात - वेदसम् ॥ ह्व्या । नः । वक्षत् । आनुषक् ॥ अयम् । उ । स्यः । प्रेति । देवयुरितिं देव-युः । होतां । यज्ञायं । नीयते ॥ रथः । न । योः । अभीवृत् इत्यभि - वृतः । घृणींवान् । चेतिति । त्मनां ॥ अयम् । अग्निः । उरुष्यति । अमृतांत् । इव । जन्मंनः ॥ सहंसः । चित् । सहीयान् । देवः । जीवातंवे । कृतः ॥ इडांयाः । त्वा । पदे । वयम् । नाभां । पृथिव्याः । अधि ॥ जातंवेद इति जातं - वेदः । नीतिं । धीमृहि । अग्नें । ह्व्यायं । वोढंवे ॥

TS 3.5.11.2

TS 3.5.11.2

Samhita Paata

अग्ने विश्वेभिः स्वनीक देवैरूणांवन्तं प्रथमः सींद् योनिं । कुलायिनं घृतवन्तः सिवित्रे युज्ञं नय यर्जमानाय साधु ॥ सीदं होतः स्व उं लोके चिंकित्वान्थ्सादयां युज्ञः सुंकृतस्य योनौं । देवावीर्देवान्, हिविषां यजास्यग्ने बृहद्-यर्जमाने वयो धाः ॥ नि होतां होतृषदंने विदानस्त्वेषो दीदिवाः अंसदथ् सुदक्षः । अदंब्धव्रत-प्रमितविंसिष्ठः सहस्रं भरः शुचिंजिह्वो अग्निः ॥ त्वं दूतस्त्व - []

Pada Paata

अग्नें । विश्वेभिः । स्वनीकेतिं सु - अनीक् । देवैः । ऊर्णावन्तमित्यूर्णां-वन्तम् । प्रथमः । सीद् । योनिंम् ॥ कुलायिनंम् । घृतवन्तिमितिं घृत - वन्तम् । सिवित्रे । यहम् । नय । यर्जमानाय । साधु ॥ सीदं । होतः । स्वे । उ । लोके । चिकित्वान् । सादयं । यहम् । सुकृतस्येतिं सु - कृतस्यं । योनौं ॥ देवावीरितिं देव - अवीः । देवान् । हिविषां । यजासि । अग्ने । बृहत् । यर्जमाने । वयः । धाः ॥ नीतिं । होतां । होतृषदंन इतिं होतृ-सदंने । विदानः । त्वेषः । दीदिवान् । असद्त् । सुदक्ष इतिं सु - दक्षः ॥ अदंब्धव्रतप्रमितिरित्यदंब्धव्रत - प्रमृतिः । विसिष्ठः । सहस्रभंर इतिं सहस्रं - भरः । शुचिजिह्न इति शुचिं - जिह्नः । अग्निः ॥ त्वम् । दूतः । त्वम् ।

TS 3.5.11.3

TS 3.5.11.3

Samhita Paata

मुं नः पर्स्पास्त्वं वस्य आ वृषभ प्रणेता । अग्ने तोकस्यं नस्तने तनूनामप्रयुच्छन् दीद्यंद्वोधि गोपाः ॥ अभि त्वां देव सवित्रीशांनुं वार्याणां । सदांऽवन् भागमींमहे ॥ मही द्यौः पृथिवी चंन इमं यूज्ञं मिंमिक्षतां । पिपृतां नो भरींमभिः ॥ त्वामंग्ने पुष्कंरादद्ध्यर्थर्वा निरंमन्थत । मूर्द्भो विश्वंस्य वाघतः ॥ तम्नं - []

Pada Paata

उ । नुः । पुरस्पा इतिं परः - पाः । त्वम् । वस्यः । एतिं । वृष्भः । प्रणेतेतिं प्र - नेता ॥ अग्ने । तोकस्यं । नुः । तने । तुनूनाम् । अप्रयुच्छनित्यप्रं - युच्छन्न । दीद्यंत् । बोधि । गोपा इतिं गो-पाः ॥ अभीतिं । त्वा । देव । स्वितः । ईशांनम् । वार्याणाम् ॥ सदां । अवन्न । भागम् । ईमहे ॥ मही । द्यौः । पृथिवी । च । नुः । इमम् । युन्नम् । मिमिक्षृताम् ॥ पिपृताम् । नुः । भरीमिभिरिति भरीम-भिः ॥ त्वाम् । अग्ने । पुष्कंरात् । अधीतिं । अर्थवां । निरितिं । अमुन्थत् ॥ मूर्द्वः । विश्वंस्य । वाघतः ॥ तम् । उ ।

TS 3.5.11.4

TS 3.5.11.4

Samhita Paata

त्वा दुद्ध्यङ्कृषिः पुत्र ईधे अर्थर्वणः । वृत्रहणं पुरन्दुरं ॥ तमुं त्वा पाथ्यो वृषा समीधे दस्युहन्तमं । धनुं जयश रणेरणे ॥ उत ब्रुंवन्तु जन्तव उद्गिर्वृत्रहाऽर्जनि । धनुं जयो रणेरणे ॥ आ यश् हस्ते न खादिन १ शिशुं जातं न बिभ्रंति । विशामग्निश् स्वद्धरं ॥ प्रदेवं देववीतये भरता वसुवित्तमं । आस्वे योनौ नि षीदतु ॥ आ - []

Pada Paata

त्वा । दुद्ध्यङ् । ऋषिः । पुत्रः । ईधे । अर्थर्वणः ॥ वृत्रहण्मितिं वृत्र - हनंम् । पुर्न्द्रमितिं पुरं - दुरम् ॥ तम् । उ । त्वा । पाथ्यः । वृषां । समितिं । ईधे । दुस्युहन्तंम्मितिं दस्यु - हन्तंमम् ॥ धनुञ्चयमितिं धनं - जयम् । रणेरण् इति रणें - रणें ॥ उत । ब्रुवन्तु । जन्तवंः । उदितिं । अग्निः । वृत्रहेतिं वृत्र - हा । अजिनि ॥ धनुञ्चय इतिं धनं - जयः । रणेरण् इति रणें-रणें ॥ एतिं । यम् । हस्तें । न । खादिनम् । शिशुंम् । जातम् । न । बिभ्रंति ॥ विशाम् । अग्निम् । स्वद्धुरमितिं सु - अध्वरम् ॥ प्रेतिं । देवम् । देववीतय इतिं देव - वीत्ये । भरंत । वस्नुवित्तंम्मितिं वस्नुवित्-तम्म् ॥ एतिं । स्वे । योनौं । नीतिं । सीद्रुतु ॥ एतिं ।

TS 3.5.11.5

TS 3.5.11.5

Samhita Paata

जातं जातवेदिस प्रियः शिंशीताऽतिंथि । स्योन आ गृहपंतिं ॥ अग्निनाऽग्निः सिमंद्ध्यते कृविर्गृहपंतिर्युवां । हृव्यवाड् जुह्वांस्यः ॥त्वः ह्यंग्ने अग्निना विप्रो विप्रेण सन्थ्सता । सखा सख्यां सिमद्भ्यसें ॥ तं मंजियन्त सुऋतुं पुरोयावांनमाजिषुं । स्वेषु क्षयेषु वाजिनं ॥ यज्ञेनं यज्ञमंयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यांसन्न । ते ह नाकं महिमानंः सचन्ते यत्र () पूर्वे साद्ध्याः सन्तिं देवाः ॥

Pada Paata

जातम् । जातवेदसीतिं जात - वेदसि । प्रियम् । शिशीत । अतिथिम् ॥ स्योने । एतिं । गृहपंतिमितिं गृह - पतिम् ॥ अग्निनां । अग्निः । समितिं । इद्ध्यते । कृविः । गृहपंतिरितिं

गृह - पृतिः । युवां ॥ हृव्यवाडितिं ह्वय - वाट् । जुह्वांस्य इतिं जुहु - आस्यः ॥ त्वम् । हि । अग्ने । अग्ने । विष्रेः । विष्रेण । सन्न् । स्ता ॥ सखां । सख्यां । सृमिद्ध्यस् इतिं सं - इध्यसे ॥ तम् । मृर्ज्यन्त् । सुऋतुमितिं सु - ऋतुंम् । पुरोयावानिमितिं पुरः - यावानम् । आजिषुं ॥ स्वेषुं । क्षयेषु । वाजिनम् ॥ यज्ञेनं । य्ज्ञम् । अयज्ञन्त् । देवाः । तानिं । धर्माणि । प्रथमानिं । आसन्न् ॥ ते । हु । नाकंम् । मृहिमानः । सृचन्ते । यत्रं () । पूर्वे । साद्ध्याः । सन्तिं । देवाः ॥